

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Morten Borup (1829)

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Morten Borup (1829)", i Blicher, Steen Steensen: *Digte og Noveller*, udg. af Johs. Nørvig og Carl S. Petersen , 1946, s. 161. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blich01tom-shoot-workid56184/facsimile.pdf> (tilgået 01. december 2021)

Anvendt udgave: Digte og Noveller

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

MORTEN BORUP

(1829).

I Skanderborrig Enge,
Alt ved den blanke Søs,
Der gaae de Piger og Dreng,
At slaae og rive Høs.

Og i de Knøses Række
Een trasker langt æbag;
Han kan ej Skaaret strække
Med sine tunge Drag.

Og medens alle de Andre
Begynde paafor igjen,
Han monne alene vandre
Saa seent imod Enden hen.

Naar Skaaret han færdig haver,
Han stryger ikke sin Lee;
Han staaer og falder i Staver,
Til Jorden han stivt mon see.

Med Svøbeskaft saa krumpen
Den Foged efter ham foer:
„Hvad skader din dovne Kumpen?
„Hvi staaer du her og gloer?“ —

„Saamænd da, strænge Hr. Foged!
„Jeg stod og grundede oppaa
„Den Blomstervrimmel saa broged,
„Hvor den kan komme fraa.

„Paa alle de faure Blommer,
„Jeg ganger nu her og slaaer:
„De falde hver evige Sommer,
„Og rejses igjen hver Vaar.

„Jeg staaer just her og grunder,
„Og kan dog ikke forstaae
„Det mægtige store Guds Under
„Udi disse mindste Straae. —“

„Ja jeg skal din Slubbet lære
„At grunde naar du skal slaae!
„Saa skal jeg din Ryg nu høre,
„Den bliver baade bruun og blaae.“

Den Foged løfter sin Svøbe;
Men Knøsen kaster sin Lee:
Han giver sig til at løbe
Og Fogden efter ham see.

Og medens han staaer og gaber,
Og tænker: hvor mon han vil hen?
Han Kløren af Sigte taber;
De sees ret aldrig igjen.

Og øster paa udi Landet,
Højt over Bølgerne Suus,
Imellem Kirken og Vandet
Der staaer det latinske Huus.

Der sidder paa sit Katheder,
Blandt Peblings skjælvende Flok
Monarchen, som Rector hedder,
Med Bog og med Riis og med Stok.

Der sidder nederst af Alle
Paa Bænken, med Ryg til Væg,
En Pebling, de Morten mon kalde;
Han haver saa dygtigt et Skjæg.

I Kappe og sorte Klæder
Han passer saa flittig sin Bog,
Han over Grammatica sveder —
Den fire og tyve Aars Pog.

Og det er den samme Morten,
Som førre ved Høleen krøb,
Som udi Trøjen og Skjorten
Fra Engen og Fogeden løb.

Som fremad Tiden mon lakke —
Henefter vel en Snees Aar —
Det Huus oppaa Skolebakke
En anden Rector faaer.

Magister og Doctor mon være
Den Rector højleerd og from;
Han med stor Hæder og Ære
Fra Cöln i Tydskland kom.

Han trænger ikke til Stokken,
Ej heller til Færle og Riis;
Saa vel regjerer han Flokken,
Men alt paa en anden Viis.

Han kun de Gjenstridige bøjer;
De Blyssomme giver han Mod.
Han Skjemt til Alvorlighed føjer:
Han er baade streng og god.

Han giver dem Viisdoms Kjerne:
Men Skallen knækker han selv:
Thi gaac de til Skolen saa gjerne.
Som iler til Havet en Elv.

Han Oldtids store Bedrifter
Udtoiker med Ild og med Kraft;
Og af de gamle Skrivter
Uddrager den søde Saft.

Han lærer dem ej alene
Udaf den prentede Bog;
I Mark og blandt løvrige Grene
Han fører den muntre Pog.

Der lærer han ham at tyde
Naturens classiske Stil;
Og Livet at bruge og nyde,
Og glatte dets Rynker med Smil.

Thi er det slet intet Under,
Den Skole kommer i Rye,
Og fanger saa mange Kunder,
De knap kunne rummes i Bye.

Ej heller, at deden udganger
Saa mangen en dygtig Student,
For hvilke vort Fødeland fanger
Stor Ære heel vel fortjent.

At ud ifra Skolebakke
Den gjæve Hans Tausøn foer,
Som paa Papismens Nakke
Først traadte heroppe i Nord.

Og vil jeg blot tælle Flere
Ham, Schjønning og gode Hans Friis,
Hvis Navne skal stedse florere
Mens Lærdom og Dyd er i Priis.

Opdrøg saa den Skolemester
— Hans Minde ret aldrig forgaaer —
Rectorer, Bisper og Præster
I samfulde tredive Aar.

Og det er den selvsamme Morten,
Som førre pløjed og trask,
Og maatte saa dandse paa Porten
For Fogdens slemme Krabask.

Og det er den selvsamme Bonde,
Vi fær udi Engen saae
Paa Græs og Blomster grunde,
Istedet for dem at slaae.

Begav det sig nu ontider
Fra Wittenberg der opsteeg
Hiint Lys, for hvilket omsider
Det romerske Mørke bortveeg.

Da nu hiin sachsiske Morten
Den Manddoms Idræt bedrev,
Og fæsted paa Kirkeporten
Mod Paven sit Føjdebrev:

Da flytter den Danske fra Skolen
Til Kirken — den staaer der endnu
Og drager i Præstekjolen
Alt med saa glædeligt Hu.

Han tjener sin Gud i det Høje
Derinde et Aar eller to,
Til mæt af Dage og Møje
Han gaaer til den evige Ro.

De lagde en Steen paa Graven,
Paa den var udbuggen at see,
Istedet for Kjolen og Kraven
En Ferle, et Riis og en Lee.

Det Mærke er længst udslettet,
Og Stenen er borte med;
Men aldrig vorder forgjettet
Den Saliges Hvilested.

Imellem Kirken og Skolen
Der sover den trofaste Svend,
Til Dommedags Morgensolen
Ham vækker til Livet igjen.

•